

ת"פ 207/01/16 - מדינת ישראל נגד מחמד שלבי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 207-01-16 מדינת ישראל נ' שלבי
בפני כבוד השופט אילן סלע

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים,
ע"י עו"ד שי עציון
נגד

הנאשם

מחמד שלבי
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד מחמוד

הכרעת דין

אני מזכה את הנאשם מהעבירה של יציאה שלא כדין מתחומי מדינת ישראל ללבנון שיוחסה לו בכתב האישום, אך מרשיע אותו בסיוע לעבירה זו.

כתב האישום ותשובת נאשם

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של יציאה שלא כדין מתחומי מדינת ישראל ללבנון, עבירה לפי סעיף 2א לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) תשי"ד-1954.

2. לפי המתואר בכתב האישום, עובר ליום 25.07.15 ארגן הנאשם את יציאתם של מספר צעירים ללבנון ביניהם וחיד מרזיק (להלן: "וחד"), איאד שלבי, עבדאללה חמד וסאמר אבו עיישה, כולם תושבי מדינת ישראל ורשומים במרשם האוכלוסין שלה (להלן: "הצעירים") וזאת לצורך השתתפותם בשליחותו במחנה צעירים ערבים למשך 10 ימים אשר התקיים בלבנון (להלן: "המחנה").

3. הנאשם ידע את הצעירים אודות התקיימות המחנה, ארגן לחלקם ויזות, הדריך אותם אודות אופן ההגעה למחנה, ובמהלך מפגש שקיים עמם הציג בפניהם את מטרת הנסיעה, השתתפותה של משלחת פלסטינית במחנה.

4. הצעירים יצאו לירדן, במהלך הימים 25-28.07.15, חלקם דרך מעבר יבשתי גשר אלנבי וחלקם דרך שדה התעופה בן גוריון. מירדן טסו הצעירים ללבנון, בשליחותו של הנאשם, לשם השתתפות במחנה.

5. במהלך השתתפותם במחנה, ביקרו הצעירים בפארק מליטה, מוזיאון השייך לארגון החיזבאללה. במוזיאון קיבלו הצעירים הסבר על פעולותיו של החיזבאללה במלחמת לבנון בשנת 2006 נגד ישראל, צפו בסרט המתאר את ההיסטוריה של פעולות חיזבאללה נגד ישראל, צפו בסרט המתאר את מלחמת לבנון בשנת 2006, ראו אמצעי לחימה של החיזבאללה וכן שאריות של טנקים ומסוקים ישראליים, סיירו במנהרה המדגימה את המנהרות דרכם תקפו אנשי החיזבאללה את ישראל, וכן סיירו במיצגים של חדרי לוחמים של חיזבאללה וחדר המיועד לשבי ישראלים.

6. עם סיום המחנה, במחצית חודש אוגוסט 2015, שבו הצעירים מלבנון לירדן, ומירדן שבו הצעירים לישראל חלקם דרך מעבר יבשתי גשר אלנבי, וחלקם דרך שדה התעופה בן גוריון.

7. בתשובה לאישום, הנאשם כפר במיוחס לו. בפרט כפר בכך שארגן את יציאתם של הצעירים או סייע להם ביציאתם.

המסכת הראייתית

ראיות המאשימה - עדותו והודעותיו של עד התביעה וחיד

8. המאשימה הצטיידה בעדותו של וחיד וויתרה על עדויות שאר הצעירים.

9. בעדותו בבית המשפט טען וחיד כי הוא אכן יצא ללבנון והוא נשפט על כך והורשע על פי הודאתו, אך הוא כלל אינו מכיר את הנאשם. ואכן, כנגד וחיד הוגש כתב אישום (ת/9) בגין יציאתו ללבנון ובנוסף בגין עבירות של התפרעות כנגד כוחות הביטחון, זריקת אבנים ובקת"בים, והוא הורשע על פי הודאתו.

10. כשנדרש בעדותו לכך שבמשטרה אמר כי הוא מכיר את הנאשם השיב וחיד כי במהלך החקירה בשב"כ לחצו עליו והוא אמר את ששמו בפיו תחת לחץ. הוא גם הכחיש כי במשטרה זיהה את הנאשם בתמונות שהוצגו בפניו. בנסיבות אלו הוא הוכרז כעד עוין וכלל הודעותיו הוגשו לפי סעיף 10א' לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: "סעיף 10א").

11. בהמשך חקירתו בבית המשפט ציין וחיד כי לא שהו עמו בלבנון אנשים מישראל והוא הכחיש את שאמר במשטרה, שם מסר שמות אנשים תושבי ירושלים שהיו עמו במחנה. כשנדרש לכך שאותם אנשים שציין במשטרה אמרו שהם היו במחנה השיב כי הוא לא נסע איתם. הוא שב וטען כי חוקרי השב"כ שמו את הדברים בפיו ואמרו לו מה לומר והחוקר אף הצביע לו על תמונה ואמר לו לומר שזה הנאשם. בחקירתו הנגדית טען כי השיג ויזה ללבנון באמצעות דף אינטרנט בו הוצג כי קיימת משלחת צעירים של כל העולם הערבי הנוסעת ללבנון, הוא הגיש בקשה והוציא ויזה אותה מימן בעצמו והוא קיבל אותה במהלך שהותו בירדן.

12. ואכן, בהודעתו הראשונה של וחיד במשטרה מיום 03.09.15 (ת/10) הוא סיפר כי בשנת 2015 נסע ללבנון.

לדבריו, תחילה חשב לנסוע לירדן לטיול ולביקור קרובים וחברים. לשם כך הוא התכתב בפייסבוק עם סדאם גאברי תושב עמאן (להלן: "סדאם"), וזה עדכן אותו שביום 25.07.15 הוא נוסע ללבנון למחנה קיץ בשם "צעירי התרבות הערבי 24". סאדם סיפר לו כי מחנה זה מתקיים כבר מספר שנים, ובכל שנה מתקיים במדינה ערבית אחרת. הוא ביקש לדעת עוד פרטים על המחנה ובכלל זה דרך ההרשמה וסאדם השיב לו כי מדובר במחנה בו נפגשים צעירים מכל מדינות ערב, ולצורך הרשמה הוא שלח לו לינק (קישורית) לפייסבוק - "מרכז התרבות הערבי הגבוה". וחייד נכנס לפייסבוק ומילא את הבקשה להצטרפות למחנה וצירף צילום דרכון. לאחר כשבועיים התכתב עמו בפייסבוק אדם בשם חלמי בלביסי (להלן: "בלביסי"), וציין כי הוא מהמרכז התרבות הערבי הגבוה וכי השתתפותו במחנה אושרה. עוד ציין בלביסי, כי הונפקה עבורו ויזה ועליו להגיע לירדן ביום 25.07.15, וליצור עימו קשר טלפוני.

13. וחייד הוסיף וסיפר במשטרה כי נסע במונית למעבר אלנבי, ולאחר שעבר את הגשר נסע במונית לעמאן, יצר קשר עם בלביסי שהודיע לו שהטיסה לביירות תקבע מחר. וחייד שהה אצל דודו חליל מראזיק בעמאן, ולמחרת שב ויצר קשר עם בלביסי שעדכן אותו שהטיסה ללבנון תהיה ביום 28 או 29 ליולי בשעה 05:00. בלביסי ציין שהם יטוסו יחד והוא יביא לו לשדה התעופה את כרטיס הטיסה והויזה. ואכן, ביום הטיסה, בלביסי אסף אותו והסיעו לנמל התעופה, שם נתן לו כרטיס טיסה וויזה, אך לא הצטרף אליו לנסיעה.

14. ביום 29.07.15 בבוקר הוא הגיע ללבנון, שם המתין לו בחור עם שלט שעליו היה רשום שם המחנה. לאחר שהתאספו עוד מספר אנשים, הבחור הסיע אותם למחנה. הוא שהה במחנה עד ליום 08.08.15, אז חזר לביירות, בדרכו לירדן. בביירות הוא הופתע לפגוש את בלביסי, ולאחר ששוחח עמו, הוא שב לירדן, שהה שם שלושה ימים אצל קרובי משפחתו וחזר לישראל דרך מעבר אלנבי.

15. לעומת דברים אלו שמסר בהודעתו הראשונה, בהודעה נוספת שמסר וחייד במשטרה ביום 09.09.15 (ת/11) הוא ציין כי ידע על המחנה מהנאשם. לדבריו, הנאשם התקשר אליו וידע אותו על הנסיעה ללבנון. הוא גם ביקש תמונת דרכון בוואטסאפ. הוא שלח לו, והנאשם הכין עבורו ויזה ללבנון, כמו כן סידר לו מלון בעמאן עד למועד הטיסה ודמי כיס בסך אדם בשם בלביסי, וזה נתן לו כרטיס טיסה וויזה ללבנון, כיוון שסידר לו מלון בעמאן עד למועד הטיסה ודמי כיס בסך \$150. ביום 28.07.15 הוא טס ללבנון ויחד איתו היו בטיסה לביירות איאד שלבי, נור שלבי וסלאם מחיסן. עם נחיתתם בביירות הם פגשו שם אנשים שהמתינו להם ויחד הם נסעו למחנה. הוא הוסיף וסיפר כי באחד מעשרת הימים ששהה במחנה פגש את בלביסי והצטלם בתמונה קבוצתית יחד איתו בפלאפון האישי שלו. במחנה נפגש עם צעירים נוספים מירושלים כמו סאמר אבו עישה, יזיד דדו, מוראד מחיסן, חסן פרג' ועבדאללה אל סנג'לאווי. וחייד ציין בהודעה זו כי הנאשם עזר לו ולכל הצעירים מירושלים שהיו איתו במחנה לצאת ללבנון. גם בזכ"ד מחקירתו של וחייד ביום 09.09.2015 (ת/3) נרשם כי וחייד נשאל מי שלח אותו ללבנון והוא השיב כי מוחמד שלבי שלח אותו ללבנון.

16. בהודעה נוספת שמסר במשטרה ביום 10.09.15 (ת/12) סיפר וחייד כי הנאשם, המכונה גם אבו ג'יהאד, ידוע כפעיל פוליטי ומוכר כפעיל פת"ח, ביקש ממנו לנסוע עם המשלחת ללבנון על מנת להשתתף במחנה. הוא יצא יחד עם עוד שבעה צעירים: איאד שלבי, סלאם מחיסן, מוראד שרטוקה מחיסן, סאמר חוסאם אבו עישה, יזיד דדו, חסן פרג' ועבדאללה סנג'לאווי. הוא ציין כי כל הצעירים שהזכיר יצאו בשליחות הנאשם ללבנון, וכי בלביסי היה אחראי על המשלחת והוא גם מימן את הוצאות המשלחת (כרטיסי טיסה, ויזות, בית מלון ודמי כיס בסך \$150 כל אחד). ביום

25.07.15 הם נסעו באוטובוס לעמאן והתארחו יומיים בבית מלון וביום 28.07.15 טסו ללבנון.

17. ביום 17.09.15 מסר וחייד הודעה נוספת במשטרה (ת/13), במסגרתה הוצגו לפניו גיליונות עם תמונות שונות, והוא זיהה את האנשים שהופיעו בהן. בין היתר הוצגה לפניו תמונת הנאשם והוא זיהה אותה.

18. בהודעתו החמישית מיום 20.09.15 (ת/14), ציין וחייד כי לפני נסיעתו ללבנון, הנאשם התקשר אליו וסיפר לו על המחנה וביקש ממנו להישאר עם איאד מאחר והוא יודע איך להגיע למחנה.

עדות הנאשם והודעותיו

19. בעדותו בבית המשפט טען הנאשם כי אינו מכיר כלל את וחייד וכי לא ראה אותו מעולם. הוא אישר כי נתפס בביתו אישור רשמי של נציגי פת"ח ששמו מוזכר בו וטען כי הוא עבד עם הפת"ח שלושה ימים בלבד. הוא ציין כי תחילה נחקר בחשד כי הוא עצמו יצא ללבנון ורק כשטען שהדבר בלתי אפשרי נוכח צו מניעה שהיה קיים כנגדו הוא הוואשם בכך שארגן בחורים לנסיעה.

20. ואכן, כבר בהודעתו במשטרה מיום 12.10.15 (ת/1) הכחיש הנאשם כי יצא את תחומי מדינת ישראל בתאריכים נשוא כתב האישום, היות ויש לו צו איסור יציאה לחו"ל החל מחודש אפריל 2015. כמו כן מסר כי מעולם לא היה בלבנון. הוא גם שלל כל קשר לשליחת צעירים למחנה. לשאלת החוקר על הקשר שלו לוחייד השיב כי זו הפעם הראשונה שהוא שומע את שמו וכי אינו מכיר אדם כזה. גם כשהוצגה בפניו תמונתו של וחייד הוא טען כי אינו מזהה את האיש בתמונה.

21. בהודעה נוספת במשטרה מיום 15.10.15 (ת/2) שב הנאשם וציין כי אינו מכיר אדם בשם וחייד ולא זיהה אותו בתמונה שהוצגה לו. הוא גם הכחיש כל מידע על המחנה. כשהוצגו בפניו הודעות וחייד על השתתפותו בהתפרעויות נגד כוחות הביטחון ביום הלוחית של מחמד אבו חדיר וביום לאחר מכן השיב כי מדובר בשקרים וכי הוא אינו מכיר אותו. לדבריו, במועדים שוחיד מייחס לו השתתפות בהתפרעויות הוא עבד בפתח תקוה.

22. בחיפוש (דו"ח החיפוש - ת/17) שנערך בבית הנאשם נמצאו מסמכים שונים ודגלים כשמהמזכר שנרשם על ידי השוטר שהוציא את הדברים מהשקית בה הושמו לאחר שנתפסו (ת/4), מלמד כי מדובר היה בפליירים הכוללים פרטים על המחנה. לצד מסמכים אלו נתפסו מסמכים נוספים שיש בהם ללמד כי הנאשם הוא פעיל פוליטי. ברם, הנאשם הכחיש כי פרטים אלו נתפסו בביתו. יצוין כבר עתה, כי איני מוצא ממש בטענת ב"כ הנאשם כי לא ניתן לדעת מה תוכן החומר שנתפס מאחר ובדו"ח החיפוש אין פירוט של תוכן המסמכים, שכן כאמור, במזכר צוין כי הוא מתאר את הדברים שנמצאו בתוך השקית שנתפסה במסגרת החיפוש.

דין והכרעה

23. למעשה, המאשימה מבקשת לבסס את הרשעת הנאשם על הודעותיו של ויחיד במשטרה, הודעות שהוגשו כאמור, לפי סעיף 10א'. ואכן, ויחיד אישר כי מסר את הדברים בחקירותיו במשטרה. אמנם הוא טען כי הוכרח לומר את הדברים על ידי חוקרי השב"כ, ואולם מלבד אמירות כלליות שהחוקרים שמו את הדברים בפיו, לא צוינה על ידו כל פעולה שנעשתה על ידי מי מהחוקרים שהכריחה אותו לומר את הדברים, שלטענתו הם שמו בפיו ולא ניתן לומר כי הופעל עליו לחץ. כאמור, הנאשם הורשע על פי הודאתו שתואמת את גרסתו בהודעות אלו ולא נטען על ידו כי הדברים נאמרו על ידו שלא מרצונו החופשי. ויחיד מסר 5 הודעות במשטרה, ב-4 מהם הוא קשר עצמו לנאשם ומסר מידע רב מאוד המתייחס הן לנאשם ולקשר שלו לנסיעתו למחנה והן לאירועים אחרים של התפרעויות, זריקת אבנים ובקתב"ים, בהם הוא והנאשם נטלו חלק. בהודעות הוא גם ציין שמות של אנשים נוספים שהשתתפו עמם בהתפרעויות אלו, ביניהם: אחמד אהדיב, פאדי דוויאת, פאדי ד'האר, אחמד שאויש, נור שלבי, עמר שלבי, ועוד. כן ציין שמות של אנשים נוספים שיצאו עמו ללבנון ביניהם איאד שלבי, נור שלבי וסלאם מחיסן. בהודעתו השלישית מסר שמות נוספים לצד שמות אלו. במהלך כל חקירותיו במשטרה הוא מסר מידע רב ומפורט, הן ביחס לאנשים שנסעו עמו ללבנון או שהשתתפו עמו בהתפרעויות, כשלא ניתן לקבל כי כל המידע הרב, עליו חזר בהודעותיו נשתל בפיו על ידי חוקרי השב"כ והוא אך חזר על דברים אלו בפני חוקרי המשטרה.

24. לצורך הרשעה על בסיס אמרת חוץ של עד במסגרת סעיף 10א' נדרשת תוספת ראייתית מסוג "דבר לחיזוק". ההלכה היא כי די אם ראיית החיזוק תואמת פרט רלוונטי לעבירה באמרה, והיא אינה חייבת להתייחס לשאלה שנויה במחלוקת או לאישום בעבירה עצמה (ראו: תפ"ח (מחוזי-חי') 36795-07-13 **מדינת ישראל נ' א' א' ש'** (פורסם בנבו, 29.10.14); ע"פ 691/92 **אהרון נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(3) 675 (1996); ע"פ 2949/99 **כהן נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(1) 636 (2001)).

25. במקרה זה, מדובר בעדות יחידה של שותף לעבירה שעדותו אף היא צריכה "דבר לחיזוק" לפי סעיף 54א' לפקודת הראיות, גם אם היא הייתה ניתנת כעדות בבית המשפט. גם חיזוק זה הינו תוספת ראייתית מאמתת, דהיינו, תוספת הבאה לאמת את דברי העד ואין היא צריכה להתייחס לשאלה השנויה במחלוקת (ראו: ע"פ 7758/04 **בדר עבד אלקאדר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.07.07); ע"פ 238/89 **אסקפור נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 405 (1989)).

26. גם מקום בו הדרישה לדברחיזוקמקורהבשניסעיפיםשונים, כבמקרה זה, היינו עדות יחידה של שותף לעבירה שקיימת רק במסגרת הודעה שהוגשה לפי סעיף 10א', מהות "הדבר לחיזוק" אינה משתנה ומדובר ב"ראייהמאמתת", שנועדה להצביע על אמיתות העדות והיא אינה חייבת להגיעלרףשלדרישת ה"סיוע" - "ראייה מסבכת". די בכך ש"החיזוק" יצביע על כך שדברי העד, בעומדםבפניעצמם, הםדבריםאמינים ואין הכרחשפניושלהחיזוקיהיולאעבירהאו אלהקשרהעברייניביןהנאשםלביןהעד -השותףלעבירה (ע"פ 2879/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 21.04.15); ע"פ 9608/11 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 14.07.14)). עם זאת, נפסק, כי במקרה שכזה הוא חייב להיות ממשי ומשמעותי (ע"פ 2879/14 בעניין **פלוני**; ע"פ 4523/09 **גורש נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 26.05.11)).

27. אני סבור כי במקרה זה קיים "דבר לחיזוק" משמעותי וממשי המלמד על אמיתות הגרסה שמסר ויחיד בארבע

28. ראשית, בביתו של הנאשם נתפס מסמך המתייחס לגיוס משתתפים צעירים למחנה (ת/4). נתפסו גם 9 חוברות הדרכה לעציר, אישור על כך שמספר אנשים ששמותיהם מפורטים במסמך הם נציגי פת"ח ומכתב אישור מטעם ארגון שחרור פלסטין. כל אלו יש בהם לאמת את דבריו של וחיד בהודעתו השנייה (ת/12) כי הנאשם ידוע כפעיל פוליטי ומוכר כפעיל פת"ח.

29. כמו כן, סאמר חוסאם אבו עיישה, שוחד הזכיר כמי שהיה עמו במחנה, אכן יצא מהארץ ביום 26.07.15 (ת/7).

30. ומעל הכול - גם איאד שלבי, שוחד ציין כי הוא יצא עמו לירדן ומשם ללבנון, יצא מישראל ביום 25.07.15 בשעה 11:34 לירדן דרך מעבר גשר אלבני (ת/8) בדיוק באותה שעה בה יצא וחיד את גבולות הארץ לירדן באותו מעבר (ת/5). הדבר עולה בקנה אחד עם דבריו של וחיד במשטרה, בהודעתו החמישית, כי איאד שלבי היה עמו בלבנון וכי הנאשם ביקש ממנו עובר לנסיעתו ללבנון להישאר עם איאד מאחר והוא יודע איך להגיע למחנה. נוכח זאת, טענת וחיד בבית המשפט כי לא שהו עמו בלבנון אנשים מישראל והדברים שאמר בעניין זה במשטרה, אינה יכולים לעמוד, וברי כי עדותו בבית המשפט אינה אמת. יצוין כי גם מועד חזרתו של איאד שלבי לישראל ביום 9.08.15 מלמדת כי הוא שב מלבנון עם וחיד, שכן וחיד ציין כי לאחר ששב מלבנון לירדן הוא נשאר 3 ימים אצל קרוביו בירדן, ואכן הוא נכנס לישראל מירדן ביום 11.08.15. ברי כי עובדה זו, יציאתם של איאד וויד בדיוק באותה שעה, 11:34, מישראל לירדן יש בה כדי לחזק באופן משמעותי את גרסתו של וחיד בהודעותיו במשטרה, בעיקר השנייה השלישית והחמישית.

31. מכאן יש לדון בשאלה האם יש מקום להעדיף אתגרסת וחיד בהודעותיו האחרונות (למעט הראשונה) במשטרה על פני עדותו בבית המשפט.

32. ראשית יצוין כי לא הוצגה כל סברה מדוע וחיד יפליל את הנאשם כמו גם את שאר האנשים הרבים שמסר את שמותיהם בהודעותיו. ניכר כי בניגוד להודעתו הראשונה בה ביקש להרחיק עצמו מכל פעילות פוליטית ופילית, החל מהודעתו השנייה בה הוא הפליל את עצמו הוא שיתף פעולה ומסר מידע מלא ומפורט אודות כל השותפים לאירועים בהם הוא השתתף והודה בביצוע עבירות פליליות במסגרתן. בהודעותיו, דבריו היו מכוונים בעיקר לעצמו ולא היה בכוונתו למסור מידע על אחרים. לא ניתן להתרשם כי אזכור האנשים הרבים בדבריו, בכללם הנאשם, נועד מלכתחילה למסור מידע אודותיהם, וודאי לא להפלילם.

33. כאמור, הודעותיו של וחיד במשטרה היו מפורטות מאוד וכללו פרטים רבים אודות הנסיעה למחנה, האנשים שפגש במחנה תוך ציון פרטים אישיים אודות כל אחד מהם, ופרטים רבים אודות ההתפרעויות בהן הוא ואחרים נטלו חלק. הוא חזר על הפרטים במספר הודעות, כשהוא כאמור, מפליל בהן את עצמו. הוא גם זיהה את הנאשם בתמונה שהוצגה בפניו במסגרת ההודעה השלישית שמסר (ת/13). אכן בעדותו טען כי חוקר השב"כ אמר לו מיהו כל אחד בתמונות שהוצגו בפניו, ואולם כאמור, מלבד אמירה סתמית וכוללנית זו, לא צוין על ידי וחיד מה הכריח אותו לומר את

שאמר והאם הוא נחקר בתנאים שהם אלו שגרמו לו לומר זאת. וכאמור, הנאשם הורשע על פי הודאתו שתואמת את גרסתו בהודעות אלו ולא נטען על ידו כי הדברים נאמרו על ידו שלא מרצונו החופשי.

34. ושוב, דבריו בהודעה באשר לנוכחותו של איאד שלבי במחנה בלבנון ודבריו כי הנאשם אמר לו להישאר עם איאד אשר יודע כיצד להגיע למחנה נתמכים בעובדה כי שניהם יצאו מישראל לירדן באותו היום ובאותה השעה בדיוק, מלמדים על אמיתות ההודעה במשטרה.

35. בשים לב לאמור, אני סבור כי יש להעדיף את הודעותיו של וחייד במשטרה (לבד ההודעה הראשונה) על פני עדותו בבית המשפט בה שלל כל היכרות עם הנאשם, ולקבל את דבריו במסגרת אותן הודעות באשר לקשר של הנאשם לנסיעותיו ללבנון. כמו כן יש לקבל את גרסתו של וחייד באשר לתוכנית המחנה כפי שפורטה בהודעותיו בדומה לאמור בכתב האישום.

36. לצד זאת, אני סבור כי על סמך הודעה זו של וחייד ניתן לקבוע כי הנאשם הוא זה שהיה קשור גם בנסיעתם ללבנון של איאד שלבי, ועבדאללה חמד וסאמר אבו עיישה. לא ניתן לדעת מתוך ההודעות של וחייד מה מקור המידע שלו כי הנאשם היה קשור גם לנסיעתם של אלו. ייתכן בהחלט כי וחייד שמע זאת מאותם אנשים וממילא מדובר בעדות שמועה. מה גם, שהמאשימה לא הביאה למתן עדות ולו אחד מכל אותם האנשים שוחייד ציין בהודעותיו, גם אלו שהופיעו בכתב האישום כעדי תביעה, והדבר פועל לטובת הנאשם. לא ניתן אפוא, לקבוע כי גם יציאתם של אלו הייתה קשורה לנאשם. אכן כאמור, וחייד טען כי הנאשם אמר לו להיות בקשר עם איאד שלבי, אך אין בכך כדי ללמד מה היה טיב הקשר בין הנאשם לבין איאד והאם הנאשם סייע לאיאד או אף שידל אותו. ייתכן בהחלט (באופן תיאורטי) כי המעורבות של איאד שלבי הייתה משמעותית יותר משל הנאשם.

37. מכאן לשאלה האם ניתן לראות בנאשם כמבצע בצוותא עם וחייד בעבירה של יציאה מישראל שלא כדין. ב"כ המאשימה טען בעניין זה כי הנאשם היה המתכנן והיוזם של גיבוש קבוצת צעירים ערבים למחנה. הנאשם פנה לצעירים, גייס אותם וביקש מהם להשתתף במחנה בלבנון. בנוסף לכל אלה הנאשם ביצע פעולות אקטיביות לביצוע העבירה בהן, הנפקת ויזה ללבנון לכל משתתף.

38. ואולם, אני סבור כי הוכח שהנאשם היה המתכנן והיוזם, ובוודאי שלא הוכח שהוא גייס וגיבש קבוצה של צעירים, שכן כאמור, לא הוכח דבר הקשר בין הנאשם למשתתפים אחרים בקשר לנסיעה מלבד וחייד. למעשה, אף לא הוכח כי הנאשם היה המתכנן והיוזם של נסיעתו של וחייד. עיון בהודעות וחייד מלמדות כי כל שהוא אמר ביחס לנאשם היה כי הנאשם שלח אותו ללבנון וסייע לו בהוצאת הויזה (ת/11), ביקש ממנו להשתתף במחנה וקישר איתו עם האחראי על המשלחת (ת/12) וכי עובר לנסיעתו, הנאשם התקשר אליו, סיפר לו על המחנה וביקש ממנו להישאר עם איאד מאחד והוא יודע איך להגיע למחנה (ת/14). אני סבור כי אמירות אלו עולות כדי שידול כמשמעותו בסעיף 30 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), היינו, "הבאתאחרלידיעשייתעבירה בשכנוע, בעידוד, בדרישה, בהפצרהאובכלדרך שישהמשוםהפעלתלחץ". במסגרת יסודות השידול אין זה הכרחי אך גם אין זה מספיק כי היוזמה או הרעיון לביצוע העבירה יהיו של המשדל (ע"פ 8469/99 אסקין נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 65 (2001)).

39. לא זו בלבד שאין בדבריו של ויחיד אודות הקשר של הנאשם ליציאתו למחנה ללמד על חבירה של הנאשם לוויחיד לביצוע משימה עבריינית משותפת. הסיוע שנתן הנאשם לוויחיד ודבריו עמו בקשר למחנה אינה תרומה "פנימית" למשימה העבריינית עצמה (ראו: ע"פ 4389/93 **מרדכי נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(3) 239 (1996); ע"פ 2652/95 **רז נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 21.02.96)). גם אין בדברים כדי ללמד על שליטה פונקציונאלית-מהותית של הנאשם ויחד עם שלבי על היציאה ללבנון (ראו: ע"פ 2796/95 **פלונים נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(3) 388 (1997); ע"פ 4389/93 בעניין **מרדכי**; דנ"פ 1294/96 **משולם נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(5) 1 (1998)). מהודעותיו של ויחיד עצמו עולה כי היד השלטת הייתה של בלביסי והנאשם אך קישר את ויחיד עם בלביסי.

40. אכן, בפסיקה ניתנה משמעות רחבה להגדרה "המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה" שבסעיף 29(ב) לחוק העונשין, העוסק בהגדרת "מבצע", ולעיתים ניתן לכלול במעגל המבצעים בצוותא גם מי שנטל חלק קטן בעשייה ומעשיו היו העלאת רעיון לביצוע עבירה (דנ"פ 1294/96 בעניין **משולם**). ואולם, יהיה זה מרחיק לכת לייחס לנאשם חלק פעיל ומרכזי בנסיעתו של ויחיד ללבנון כפי שביקשה המאשימה לייחס לנאשם בכתב האישום, אך על יסוד דברי ויחיד במשטרה כי הנאשם שלח אותו ללבנון, קישר אותו עם האחראי על המשלחת וסייע לו בהוצאת הויזה, שעה שאין מחלוקת כי ויחיד קיבל את הויזה בירדן, ושעה שמהודעתו הראשונה של ויחיד במשטרה שעל אף שמחלקה הוא חזר בו, חלק מהפרטים שנמסרו בה מלמדים על גורמים נוספים שהיו שותפים בהגעתו למחנה. ובפרט, בשים לב לכך, שאין חולק כי הנאשם כלל לא שהה בלבנון בתקופת המחנה או לפניו, כפי שלמשל - כך לפי הודעתו של ויחיד - נהג בלביסי. כל זאת אף מבלי להתייחס לטענת הסניגור כי לא ניתן לבצע עבירה של יציאה שלא כדין מתחומי ישראל, ולא בצוותא עם אחר, מבלי להיות נוכח מחוץ לתחומי ישראל.

41. לצד זאת, עולה בבירור מהודעותיו של ויחיד, שכאמור מצאתים מהימנות, כי הנאשם סייע בידיו של ויחיד לנסוע למחנה. אם במסירת מידע על המחנה, אם בחיבורו עם איאד, אם בחיבורו עם בלביסי וסיוע בקבלת ויזה באמצעות בלביסי. על כן על אף שאיני סבור כי יש בחומר הראיות די כדי להרשיע את הנאשם כמבצע בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום, אני מרשיע אותו בעבירה של סיוע (לפי סעיף 31 לחוק העונשין) לעבירה של יציאה שלא כדין מתחומי מדינת ישראל ללבנון, עבירה לפי סעיף 2א לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) תשי"ד-1954 (ראו: ע"פ 4503/99 **אפרים נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(3) 604 (2001)).

ניתנה היום, ז' אב תשע"ז, 30 יולי 2017, במעמד המתייצבים.